

Platforma pro sociální bydlení: Změny dávek na bydlení uvrhnou tisíce lidí do bezdomovectví

Parlamentnilisty.cz, 26. 6. 2019

Aktuální návrh zákona o přídavcích na bydlení z dílny Ministerstva práce a sociálních věcí označují odborníci a neziskové organizace za nedomyšlený a ukvapený. V dopisu adresovaném ministryni Maláčové upozorňují na to, že ministerstvo experimentuje s životy tisíců seniorů, rodin a dětí.

Ministryni vyzývají, aby návrh stáhla z projednávání a nechala vypracovat nový – tentokrát za standardních podmínek. Zamýšlené řešení totiž bez komplexního zákona o sociálním bydlení vážně ohrozí nejen lidi v bytové nouzi, ale dopadne i na obce, které v současnosti nemají dostatečné prostředky, aby nastalou situaci řešily svépomocí.

Dvě stávající dávky na bydlení, příspěvek a doplatek na bydlení, nový zákon zruší a nahradí je dávkou novou, přídavkem na bydlení. Návrh nejenže zcela zastaví výplatu sociálních dávek obyvatelům ubytoven, ale v době rostoucích nájmu se negativně dotkne široké skupiny příjemců příspěvku na bydlení v bytech. Jde zejména o seniory ve větších městech, kteří si bydlení dokáží udržet jen díky příspěvku na bydlení.

Platforma pro sociální bydlení, Armáda spásy, Charita ČR, Lumos a Fakulta sociálních studií Ostravské univerzity na tiskové konferenci přednesly k návrhu svá kritická stanoviska. Zveřejnily otevřený dopis, prostřednictvím kterého na dvě desítky předních organizací, které se zabývají pomocí v bydlení a poskytováním sociálních služeb, vyjádřily výzvu ke stažení návrhu zákona. Zástupci iniciativy poté dopis předali na Ministerstvu práce a sociálních věcí.

Zástupci organizací považují návrh zákona za nepromyšlený a nebezpečný

„Sociální služby, které by dle návrhu měly sloužit jako alternativa pro ty, které změna dávkového systému donutí opustit ubytovny, nemají dostatečnou kapacitu, aby tyto stovky až tisíce rodin a jednotlivců uměly zabezpečit. Uvědomujeme si, že dávky na bydlení potřebují revizi, začít ale tímto způsobem považuji za nebezpečné,“ říká Jan Krupa, národní ředitel sociálních služeb v Armádě spásy.

Iva Kuchyňková z Charity ČR pak vysvětluje, jak se návrh dotkne osudů seniorů: „Provozujeme síť ošetřovatelských a pečovatelských služeb, které pomáhají občanům seniorského věku i dalším lidem s potřebami podpory bydlet doma. Tito lidé nebývají výdělečně činní a příspěvek na bydlení je pro ně základní pomocí pro zvládnutí nákladů na střechu nad hlavou. Zpřísnění podmínek pro dávky na bydlení by pro ně mohlo znamenat, že pro ně bydlení přestane být finančně udržitelné, a zbytečně odejdou do zdravotnických nebo sociálních zařízení, kde by vůbec nemuseli být. Zařízení to samozřejmě kapacitně nezvládnou.“

Za Fakultu sociálních studií Ostravské univerzity návrh kritizuje Eliška Černá jako nekoncepční: „Za mimořádně znepokojující považuji skutečnost, že k takto zásadnímu kroku resort přistupuje bez dostatečných analytických podkladů. Sociální politika by měla být založená na relevantních datech, a ta mohou mít různou povahu. Jsou jimi i žité zkušenosti lidí. Ti mluví o bariérách návratu do bydlení – o diskriminaci nebo bariérách

ekonomické povahy. Jejich situaci proto nelze řešit zrušením dávek na bydlení, které jejich ekonomickou situaci ještě zhorší. Takové prohloubení jejich nejistoty má prokazatelně dopady na zdraví rodin i úspěšnost dětí ve škole.”

Důsledky by podle organizace Lumos dopadly zejména na děti: „Navržená právní úprava může dle našich odhadů způsobit umístění až několika tisíc dětí aktuálně přebývajících s rodiči na ubytovnách nebo v substandardních bytech do ústavní či pěstounské péče. Náhradní péče o děti umístěné do péče státu v důsledku navržených změn může přijít veřejné rozpočty na více než jednu miliardu korun ročně. Tento odhad vychází z předpokladu, že třetina dětí, které v současné době vyrůstají na ubytovnách, skončí kvůli ztrátě bydlení a následným sociálním a ekonomickým dopadům ve státní péči,” říká Barbora Křižanová, mluvčí organizace Lumos.

Organizace upozorňují, že důsledky přijetí takového zákona v situaci, kdy neexistuje stabilní systém sociálního bydlení, by pocítily hlavně obce. „Pobytové sociální služby, zejména azylové domy, na takový nápor nejsou připraveny. Ohrožené domácnosti se tak místo v bytech většinou ocitnou na ulici. Zejména obce, na jejichž území žije větší počet obyvatel na ubytovnách, budou mít bez komplexního zákona o sociálním bydlení problém lidem v nouzi pomoci. Ministerstvo jim tímto návrhem v podstatě znemožňuje efektivně řešit bytovou nouzi,” říká Vít Lesák, ředitel Platformy pro sociální bydlení.

Kritika organizací míří nejen na možné dopady návrhu, ale i na nedostatky v procesu jeho tvorby: „Váš resort svým postupem navíc porušuje Legislativní pravidla vlády, když nepředložil do meziresortního připomínkového řízení věcný záměr zákona. Návrh je z nepochopitelných důvodů projednáván ve zrychleném připomínkovém řízení a výrazně se odchyluje od záměrů představených obcím a přizvaným odborníkům na kulatých stolech letos na jaře,” vytýkají ministryni organizace v dopisu.

Ke stažení návrhu zákona a přípravu právní úpravy transparentní cestou, která místo posilování represe ulehčí obcím a nabídne pozitivní řešení všem lidem ohroženým nedostupností bydlení, vyzývají následující organizace:

Armáda spásy

Asistence

ASLIDO

Asociace Dítě a rodina

Asociace nestátních neziskových organizací

Člověk v tísni

EAPN ČR (23 členských organizací)

Fakulta sociálních studií Ostravské univerzity

Charita ČR

Institut pro sociální inkluzi

Jako doma

Lumos

Most k životu

Naděje

Na svobodě

Platforma pro sociální bydlení (42 členských organizací)

R-Mosty

Salinger

Síť aktérů pro domov (9 členských organizací)

Spolek Ulice Plzeň

Zdroj:

<https://www.parlamentnilisty.cz/arena/nazory-a-petice/Platforma-pro-socialni-bydleni-Zmeny-davek-na-bydleni-uvrhnu-tisice-lidi-do-bezdomovectvi-586871>